

Till Utbildningsdepartementet
Er referens/dnr: U2020/05409
Från Almega
Datum 20210118

Almeegas yttrande över promemorian Tidsbegränsad lösning för att säkerställa tillgång till skolinformation.

Almega tillstyrker förslaget om tidsbegränsad lösning för att säkerställa att Skolverket får tillgång till information på skolenhetsnivå. Men vi anser inte lösningen behöver vara tidsbegränsad till två år utan bör vara permanent.

Om förslagen

Almega delar regeringens bedömning att det behövs sekretessbrytande bestämmelser för att information på skolenhetsnivå får lämnas från friskolor (förslaget avser friskolor i kommuner där det bara finns en fristående skola) till Skolverket och kommunerna.

Utbildningsdepartementet beskriver i avsnitt 4 i promemorian på ett utförligt sätt varför offentlig statistik som täcker alla skolor är viktigt för att hela skolsystemet ska fungera. Med information om skolresultat får både beslutsfattare och allmänheten kunskap att jämföra olika skolor med varandra. Politiker får aktuell information om alla skolors resultat för att kunna fatta viktiga beslut. Föräldrar och elever kan göra välinformerade val av skolor. Skolorna ges möjlighet att jämföra sig med varandra. Detta är inte minst viktigt för de fristående skolorna. Det är en självklar ordning att även friskolor i kommuner där det bara finns en fristående skola får bidra med underlag till skolstatistiken.

Almega vill särskilt peka på hur viktigt det är för föräldrars och elevers möjlighet att välja skola att det finns jämförande information om olika skolor. Lika viktigt är det för finansieringen av friskolornas skolpeng att kommunerna kan ta del av korrekt och aktuell statistik över enskilda fristående skolenheter.

Bakgrunden till Utbildningsdepartementets förslag om sekretessbrytande bestämmelse för att Skolverket och kommunerna ska få information om alla skolor är det beslut SCB fattade i september 2019. I en ny sekretesspolicy menade SCB att myndigheten inte kan lämna ut information om friskolor i kommuner med bara en fristående skola. Att offentliggöra statistik över enbart en friskola skulle kunna vara till ekonomisk skada för den enskilda friskolan, menade SCB.

Men SCB:s omsorg om enskilda friskolor menar vi är helt felriktad. Ingen friskola har motsatt sig att information om enskilda friskolor har lämnats ut. Friskolorna är väl införstådda med behovet av att kunna jämföra alla skolor med varandra i

Sverige. Att bedöma olika skolor utifrån deras skolresultat är en grundläggande del i det svenska skolsystemet. Tvärtom är sekretessbeläggande av skolinformation något som är mycket negativt för friskolorna eftersom en enskild skola därmed inte får vara med i den jämförande skolstatistiken.

För en fördjupad kritik av SCB:s ställningstagande hänvisas till svaret på denna promemoria från Friskolornas riksförbund.

Friskolornas riksförbund ifrågasätter i sitt svar behovet av att myndigheternas och kommunernas tillgång till skolinformation tidsbegränsas till två år. Vi instämmer i ifrågasättandet.

SCB:s ställningstagande att sekretessbelägga skolinformationen har varken diskuterats och motiverats av SCB eller Kammarrätten i Göteborg. Eftersom Högsta Förvaltningsdomstolen inte heller lämnade prövningstillstånd i ärendet anser vi att det är olyckligt att ett sådant här beslut får långtgående konsekvenser. I ett sådant läge bör beslutet inte tidsbegränsas eftersom det riskerar förvärra de negativa konsekvenserna. Därför bör ändringen, som enbart avser att reglera tillbaka till läget som gällde tidigare, vara permanent.

Almega tillstyrker därmed i likhet med Friskolornas riksförbund förslaget i promemorian att införa en undantagsregel i 23 kapitlet i Offentlighets- och sekretesslagen. Almega anser dock inte att undantagsbestämmelsen ska tidsbegränsas utan gälla permanent.

För Almega

Andreas Åström
Näringspolitisk chef

Per Hammar
Näringspolitisk expert